

stat⁹ ē vt te cōsolaret. Potuit enī vtiq; si-
ne tristitia esse dñs: iturus ad passiōē. Si
potuit miles: nō potuit impator. Quō po-
tuit miles: Attēde Paulum exultantē p-
pinquātē passiōi: Ego aut iā inquit: imo-
lor z tpus resolutiōis mee instat: bonū cer-
tamē certavi: cursum cōsummaui: fidē ser-
uaui: de cetero superest mihi corona iusticie:
quā mihi dñs reddet in illa die iust⁹ iudex.
Nō solū aut mihi: s; et omnib⁹ q̄ diligūt ad-
uentū ei⁹. Quidēte quēadmodū exultat vē-
tur⁹ ad passiōē. Ergo gaudet coronād⁹:
cōtristat coronatur⁹. Quid igit portabat:
Infirmitatē quorūdā: q̄ vemente tribula-
tiōe vel morte p̄stant. S; vide quō eos
ducit i directionē cordis: Ecce tu volebas
viuere: nō volebas tibi aliqd accidē: s; de⁹
aliud voluit. Bue volūtates sunt: s; volū-
tas tua corrigat ad volūtatem dei: nō vo-
lūtas dei detorqueat ad tuam. Praua est
enim tua: regula est illa. Stet regula: et qđ
prauū est ad regulam corrigatur. Quidēte
quomō hoc docet domin⁹ christ⁹: Tristis
est aīa mea vsq; ad mortem: z pater si fieri
pōt trāseat a me calix iste. Ecce ostēdit hūa-
nā volūtate. S; vide rectū cor: veritatem
nō qđ ego volo: sed qđ tu vis paf. Hoc g̃
fac gaudēs in his q̄ tibi accidūt: z si euene-
rit dies ille vltim⁹ gaude: aut si surripit hu-
mana cuiusdā volūtatis fragilitas: cito di-
rigat in deū: vt sis i eis quib⁹ dicif: Glori-
amini omnes recti corde.

Explicit Tractatus de ps. xxxi.

Incipit Tractatus de ps. xxxii.

Expositio psalmi.

Exultate iusti i dñor: Exultate
iusti: nō in vobis. Nō enī hoc tu-
tū est: sed in dño. Rectos decet
laudatio. Ipi laudāt dñm: qui se libdūt
dño. Alii enī distorti z prauī sunt. Cō-
fitemi dño i cathara: Confitemi dño:
exhibētes ei corpora vīa hostiā viuā. In
psalterio decachordo psallite ei.
Seruiāt mēbra vīa dilectiōi dei z primi: i
quib⁹ tria z septē p̄cepta seruant. Can-
tate ei cāticū nouū: Cantate ei cāticū
gratie fidei. Bene cantate ei i iubila-
tione. Bñ cantate ei in leticia. Om-
n⁹ rectus ē sermo dñi: Om̄ rect⁹ est ser-
mo dñi ad faciēdos vos: qđ p vos fieri nō
potestis. Et oīa opa ei⁹ i fide. Nec qđ-
qđ se meritis operū puenisse ad fidē putet:
cū in ipa fide sint oīa opa que diligit deus.
Diligat misericordiā z iudiciū.

Alia lra.
† collaudatio.

Alia lra.
† psallite ei i vo-
ciferatiōe.

Alia lra.
† rectū ē x̄bū.

Diligat enī misericordiā quaz nūc p̄rogat:
z iudiciū q̄ id qđ p̄rogauerit erigat. **Mi-**
sericordia domini plena est terra.
Per orbē peccata dimittunt homib⁹ i mi-
sericordia dñi. Verbo dñi celi fir-
mati sunt: Nō enī a seipis: sed verbo do-
mini iusti firmati sunt. Et spū oris eius
oīs v̄tus eoz. Et sancto eius spū oīs fi-
des eoz. **Cogregans sic in vrē aq̄s**
maris: Cogregat p̄los seculi in p̄fessio-
nē peccati: ne p supbiā libere defluāt. **Do-**
nens i thesauris abyssos. Et eis oc-
cultā sua seruat ad diuitias. **Tineat**
dominū oīs terra: Tineat oīs pecca-
tor: vt peccare desinat. **Ab ipō em co-**
moueant vniuersa. Nec terrorib⁹ ho-
minū vel cuiusq; creature: sed ab ipō com-
mueant oēs q̄ habitāt orbē. **Om̄ ipe**
dixit z facta sunt: Nō enī ea q̄ timeant
ali⁹ aliq; fecit: s; ipe dixit z facta sūt. **Ipe**
mādauit z creata sunt. Ipse mādauit
verbo suo: et creata sunt. **Dñs diffi-**
pat cōsilia gentiū: Nō eius regnū: sed
sua querēnū regna. **Reprobat aut co-**
gitatiōes p̄p̄loz. Beatitudinē terre-
nā cōcupiscētū. Et reprobat cōsilia
p̄cipū. Talib⁹ p̄p̄lis dñari q̄rētū. **Cō-**
siliū vō dñi manet in eternū. Cōsiliū
vō dñi q̄ beatū nō facit: nisi libdūt sibi: ma-
net in eternū. **Cogitatiōes cordis ei⁹**
i secula seculoz. Cogitatiōes sapiētie
ei⁹ nō sunt mutabiles: sed manētes i seculū
seculi. **Beata gēs cui⁹ ē dñs deus**
teoz: Una gens beata ē: p̄tinēs ad cele-
stē ciuitatē: q̄ sibi dñm nō nisi deū suū ele-
git. **Popul⁹ quē elegit dñs i heredi-**
tatē sibi. Neq; hec a seipā: s; dei munere
electa est: vt possidēdo eā incultā z miserā
esse nō sinat. **De celo respexit dñs:**
z vidit oēs filios hoīm. Be aīa iusta
misericordiā vidit dñs oēs q̄ i nouā vitā re-
nasci volūt. **De p̄pato habitaculo**
suo: De habitaculo susceptōis hūane qđ
ppauit sibi. **Respexit sup oēs q̄ inha-**
bitāt terrā. Misericordiā vidit oēs q̄ in-
habitāt carnem: vt p̄sit illis in regēdo eos.
Qui finxit singulatim corda eoz.
Qui cordib⁹ eoz dona ppria spūaliter tri-
buit: vt nec totū corp⁹ ocul⁹: nec totū audi-
tue: s; ali⁹ sic: ali⁹ aut sic: incorporent christo.
Qui intelligit omia opa eoz.
Apud illū intellecta sūt opa eoz. **Nō**
salu⁹ fit rex i multitudine v̄tutis.
Nō salu⁹ fit q̄ carnē suā regit: si i sua v̄tute

Alia lra.
† oēs inha-
bitēs orbē.

Alia lra.
† iū genera-
tione z generati-

Alia lra.
† eius.

Alia lra.
† saluat.

Alia lra. multū psumpserit. **Hec cūcas** saluus
 t saluabit. erit i multitudine virtutis sue. **Hec**
 Alia lra. quisquis militat cōtra cōsuetudinē concu-
 t fallax. eius: saluus erit: si se sue fortitudini multū
 cōmiserit. **Medar equ⁹ ad salutē:**
 Alia lra. fallit: quisq̄s putat vel p homies inf ho-
 t saluabit. mines acceptā se salutē adipisci: vel impe-
 Alia lra. tu animositatis sue defendi a pncie. **In**
 t saluabit. abundātia a i te virtutis sue nō erit
 Alia lra. salu⁹. **Ecce oculi dñi sup metue-**
 t i eis q sperat. tes eius: Quia si salutē q̄ris: ecce oculus
 dñi sup timētes eū. **Sperātes sup mi-**
 sericordia ei⁹. **Et sperātes non in vires**
 suas: sed in misericordia ei⁹. **Ut eruat a**
morte aias eor⁹: et alat eos in fame.
 Alia lra. **Ut det eis alimētū verbi et sempiternę ve-**
 t sustinet ritatis qd amiserāt: dñi psumūt in virib⁹
 dñm. suis: et ideo nec ipas vires habēt a fame iu-
 sticie. **Amina nra paties erit dño:**
 Et aut postea saginet c̄scis incorruptibili-
 bus: interim dñi hic est: **Aia nra paties erit**
 dño. **Qm adiutor et p̄tor n̄r est.**
 Alia lra. **Adiutor n̄r ē dñi cōamur ad deū: et p̄tor**
 t sustinet dñm. dñi resistim⁹ aduersario. **Quia in ipso**
 letabit cor nostrū: **Nō em̄ i nobis vbi**
 magna sine illo inopia est: sed i ipso letabit
 cor nostrū: **Et in noie sancto ei⁹ spera-**
 Alia lra. bim⁹. **Et ideo sperabim⁹ v̄turos nos ad**
 t quādam dñm. deū: qz nobis absentib⁹ p fidē misit nomen
 suū. **Fiat tua misericordia dñe sup**
 nos: **sic sperauim⁹ in te.** **Fiat miseri-**
 cordia tua dñe sup nos: spes em̄ nō p̄fun-
 dit: qz speram⁹ in te.

Item sermo prim⁹ de prima par-
te eiusdē psalmi.

Psalms iste admonet nos exultare
 dño. Inscrībūt aut̄ **Ip̄i David.**
 Qui ḡ p̄tinent ad sacratissimū san-
 ctū David: audiāt vocē suā: et dicāt vocē
 suā: et exultēt in dño: **Sic aut̄ incipit.**

Exultate iusti i dño: **In iusti ex-**
 ultent i seculo: finito isto seculo: n-
 n̄ exultatio iniustor⁹. **Exultēt aut̄**
 iusti i dño: qz pmanēte dño: pmanebit iu-
 storū exultatio. **Exultare aut̄ in dño ita cō-**
 uenit: vt laudem⁹ illū q̄ solus nō habet qd
 nobis displiceat: et nemo tā multa habet q̄
 infidelib⁹ displicēt: et breue p̄ceptū ē: ille pla-
 cet deo: cui placet deus. **Hec leue ē p̄te-**
 tis carissimi. **Videtis etiā quāti disputant**
 p̄tra deū: q̄ multis displiceāt opa ei⁹. **Euz**
 em̄ facere voluerit p̄tra volūtātē hoīm: qz
 dñs est: et nouit quid faciat: nec tñ attēdit

nostrā volūtātē q̄ vtilitātē. **Illi qui malūt**
 suā volūtātē impleri q̄ dei: volūt ad suam
 volūtātē flectere deū: nō suā corrigere ad
 deū. **Calib⁹ homib⁹ infidelib⁹: impijs: ini-**
 quis: et qd piget dicere: sed tñ dicā: **Hostis**
 em̄ q̄ verū dicā: facili⁹ placet pantomū⁹:
 q̄ deus: p̄pterea cū dixisset: **Exultate iusti**
 in dño: qz exultare in illo nisi laudando nō
 possum⁹. **Eū aut̄ laudam⁹: cui tātomagis**
 placem⁹: quātomagis ip̄e nobis plaucrit.
Rectos: inquit: decet laudatio. **Qui**
 sunt recti: **Qui dirigunt cor fm volūtātē**
 dei: et si eos p̄turbat hūana fragilitas: diui-
 na cōsolat equitas: **Quis aut̄ corde mor-**
 tali puatim aliqd velint: quo sue interi cau-
 se v̄negocio: vel p̄nti necessitati pueniāt:
 vbi intellexerit et cognouerint aliud deum
 velle: p̄ponūt volūtātē melioris voluntati
 sue: et volūtātē omnipotētis volūtati infir-
 mi: et volūtātē dei voluntati hoīm. **Quā-**
 tū em̄ de⁹ distat ab homie: tantū volūtas
 dei a volūtate hoīm. **Unde gerens homi-**
 nē christus: et regulā nobis p̄ponens: do-
 cens nos viuere: et prestans nobis viuere:
 ostēdit homis quādā priuatā volūtatem:
 in quā suā figurauit et nostrā: qz caput no-
 strū est: et ad eū sic nostis tanq̄ mēbra v̄tq̄
 p̄tinemus. **Pater inq̄t si fieri potest trāseat**
 a me calix iste. **Hec hūana voluntas erat:**
 p̄prium aliquid et tanq̄ priuatum volens:
 sed quia recto corde voluit esse hominem
 qui qd in illa aliquātū curus esset: ad illuz
 dirigeret qui semp est rectus: **Terū nō qd**
 ego volo ait: sed qd tu pater. **Sed qd pos-**
 sit mali velle christ⁹: **Quid postremo aliud**
 posset velle q̄ pater: **Quorū vna est diuini-**
 tas: nō pōt esse dispar volūtas. **Sed ex p-**
 sona hoīm trāfigurans in se suos q̄s in se
 trāfigurauit cū ait: **Esuriui et dedistis mihi**
 māducare: q̄s in se trāfigurauit: cū furētī
 et sanctos p̄sequētī **Saulo clamauit desup**
 quē nemo tangebāt. **Saule saule: quid me**
 p̄sequeris: ostēdit quādā hoīm p̄riā vo-
 lūtātē: ostēdit et corripit te. **Ecce vide inq̄t**
 te in me: quia potes aliquid p̄riū velle: vt
 aliud deus velit. **Concedit hoc hūane fra-**
 gilitati: concedit humane infirmitati. **Ali-**
 quid p̄riū velle difficile est: vt nō tibi cō-
 tingat: sed statiz cogita qui sit supra te. illū
 supra: te ifra illū. illū creatorē: te creaturā:
 illū dñm: te seruū. illū omnipotētē: te infir-
 mū: et corrigēs te subiūgensq̄ volūtati ei⁹
 ac dicēs: **Terū: nō qd ego volo: sed qd tu**
 vis pater. **Quomō disūctus es a deo: qui**

iam hoc vis qđ deus? Eris ġ rect⁹: te decet
laudatio: quoniam rectos decet laudatio.
Si autē curius fueris: laudas deum quā-
do tibi bene ē: blasphemias quādo tibi ma-
le est: Qđ quidē male si iustū est: nō ē ma-
le. Iustū est autē: quoniā ab illo fit: qui in-
iuste facere nihil pōt. Et eris insulsus pu-
er in domo patris: amans patrē si tibi blā-
ditur: et odio habēs quādo te flagellat: qđ
nō blandiens et flagellans hereditatē pa-
ret. Uide autē quēamoduz deceat rectos
laudatio: Audi vocem recti laudantis ex
alio psalmo: Benedicā dominiū i omni tē-
pore: semp laus eius in ore meo. Quod est
in omni tēpore: hoc est semp: Et qđ est bñ-
dicaz: hoc est laus eius in ore meo. Omni
tempore et semp: siue in p̄speris: siue in ad-
uersis. Nam si in p̄speris et nō in aduersis:
quō omni tempore: Quō semp: Et audiui
multas multozū tales voces: qñ illis
puenit aliqua felicitas: exultant: gaudent:
cantant deo: laudāt deum: nō sunt impro-
bandi. imo gaudendū est illis: quia multi.
Sed isti qui iam deum laudare ex prospe-
ritatis pte ceperūt: docēdi sūt patrē agno-
scere flagellantē: nec murmurare aduersus
corrigētis manū: ne sp̄ prauī remanētes ex
heredari mereant. Ut facti sūt recti. Quid
ē recti: Ut nihil illi displiceat qđ fecerit de⁹:
possint et i aduersis deū laudare et dicere:
Bñs dedit: domin⁹ abstulit: sicut domino
placuit ita factū est: sit nomē domini bene-
dictū. Tales rectos decet laudatio: nō pri-
mo laudaturos: et postea vituperaturos.
Ergo iusti recti: exultate in domino: quia
vos decet laudatio. Nemo dicat: quis ego
iustus: aut quādo iustus ego? Nolite vos
abscere et desperare de vobis: boīes estis:
ad imaginē dei facti estis: qui nos homines
fecit p nobis: et homo factus est: Ut multi
filij ad hereditatē sempiternā adoptaremi-
ni: sanguis vnici p nobis effusus ē. Si vo-
bis terrena fragilitate viluistis: ex p̄cio ve-
stro vos appendite: quid māduceitis: quid
bibatis: quo subscribatis: tamē digne co-
gitate: Nūquid hoc vos monemus: vt su-
perbi sitis: et vobis aliquā p̄fectionē aude-
atis arrogare: Sed nō iterū ab omni iusti-
cia vos putare debetis exules fieri. Nolo
em̄ vos interrogare de iusticia vestra: for-
tassis em̄ nemo vestrū mibi audeat respō-
dere: iustus sum: sed interrogo vos de fide
vestra: Sicut nemo vestrum audeat dicere:

iustus sum: sic nemo audeat dicere: fidelis
sum. Nōdum quero: quid viuas: sed que-
ro: quid credas: respōsurus es: credere te
in christū: Nō audis apostolū: Iust⁹ ex fi-
de viuit. Fides tua iusticia tua: qz vtiqz si
credis caues: si autē caues conaris: et co-
natū tuū nouit deus: et voluntatē tuam in-
spicit: et luctam cum carne cōsiderat: et hor-
tat vt pugnes: et adiuuat vt vincas: et cer-
tantē inspectat: et deficientē subleuat: et vin-
centē coronat: Ergo exultate iusti in domi-
no. Hoc dixerim: exultate fideles i domi-
no: qz iust⁹ ex fide viuit. Rectos decet lau-
datio. Viscite gratias agere deo: et in p̄spe-
ritatib⁹ et in tribulatiōibus. Viscite habere
i corde qđ habet oīs hō in lingua: qđ vult
de⁹ s̄ agat. Ipa lingua popularis: plerūqz
est doctrina salutaris. Quis non quotidie
dicit: qđ vult de⁹ hoc agat: Et rectus erit
inter eos qđ exultant in domino: et quos de-
cet laudatio. Quales alloquit cōsequēter
psalmus et dicit: Cōfitemini dño in ci-
thara: et psalterio decem chordarū
psallite ei. Hoc em̄ etiā modo cantaba-
mus: hoc ore cōsono exprimentes: corda
nostra docebamur. Nōne id egit institutio
in nomine christi vigiliarum istarum: vt ex
isto loco cithare pellerent: Et ecce ipse iu-
beni sonare. Cōfitemini: inquit: domino in
cithara: i psalterio decem chordarū psallite
ei. Nemo puerat cor ad organa theatra-
ria: Qđ ei iubet in se habet: sicut alibi dicitur:
In me sunt deus vota tua: que reddā lau-
dādoēs tibi. Meminerunt qui pridē affu-
erūt: qñ quid intersit: inf psalteriū et citha-
ram: sicut potuim⁹ sermone discreuim⁹: et
ad intellectū omniū pducē interim conati
sum⁹. Quātū autē effecerim⁹ viderit qđ audi-
erūt: et nūc importune repetim⁹: vt i ista di-
uersitate duoz instrumentoz musicoz: di-
uersitatē factorū bñanorū inueniam⁹: signi-
ficatā p bec: implēdā aut p vitā nostrā. Ci-
thara lignū ē illud cōcauū tanqz tympanū
pēdēte testudine: cui ligno chorde innitū-
tur vt tacte resonēt. Nō plectrā dico qđ tan-
gunt: s̄ lignū illud dixi cōcauū cui supia-
cent: cui quodāmodō incūbūt: vt ex illo cum
tāgunt tremefacte: et ex illa p̄cauitate sonū
cōcipiētes magis canori reddant. Hoc ġ
lignū citharā in inferiore pte habet: psalte-
riū in supiore. Nec ē distinctio: Iubemur
autē mō psalteriū i cithara: et psallere i psalte-
rio decem chordarū. Nō dixit i cithara decem

Alia tra-
t in
Alia tra-
t in

chordarū: neq; i hoc psalmo: neq; si nō fallor alicubi. Legant z considerent melius: z ociosius filij nostri lectores: tamē quātum i mibi videor meminisse: multis locis inuenim⁹ psalteriū decem chordarum: cithara decem chordarū nūq; mibi lectum occurrit. **M**ementote citharaz ex inferiore parte habere quo sonat: psalteriū ex superiore. **E**x inferiore vita id est terrena habemus prosperitatem z aduersitatem: vnde deum laudemus in vtroq; vt semp laus eius in ore nostro: et benedicamus dominū in omni tempore. **E**st enim terrena quedam psperitas: est quedam terrena aduersitas: ex vtroq; laudandus est deus vt citharizemus. **Q**ue est terrena psperitas: Cum sani sumus fm carnem: cum abundant omnia quibus viuimus: cum incolumitas nostra seruat: cum fructus large pueniunt: cum solem suū oriri facit super bonos z malos: z pluit sup iustos et iniustos. **H**ec omnia ad vitam terrenam ptinent. **Q**uisquis inde nō laudat deū ingratus est. **N**ūquid quia terrena: ideo non dei sunt? **A**ut ideo alter ea dare cogitandus est: quia dant z malos. **M**ultiplex est em̄ misericordia dei: patiens ē z longanimis. **I**nde magi significat qd seruet bonis: cum ostendit quāta donet z malis. **A**uersitates autem ex inferiore vtiq; parte de fragilitate generis humani in doloribus: in languoribus: in pressuris: in tribulationibus: in temptationibus. **U**biq; laudet deum qui citharizat: non attendat: quia inferiora sunt: sed qd z regi z gubernari nō possunt nisi ab illa sapientia que attingit a fine vsq; ad finē fortiter: z disponit omnia suauiter. **N**on enim celestia regit z terrena deserit. **A**ut non illi dicat: **Q**uo ibo a spiritu tuo: et a facie tua quo fugiā? **S**i ascendero in celum tu ibi es: si descendero in infernum ades. **U**bi ergo deest qui nūq; non est? **E**rgo confiteri domino in cithara: siue tibi abūdet terrenū aliquid: gratias age illi qui dedit: siue tibi desit: si forte damno auferat aliqd: cithariza securus. **N**ō est em̄ ille tibi ablat⁹ qui dedit: q̄uis tibi ablatum fuerit quod dedit: etiam sic

inquā cithariza securus: cert⁹ i deo tuo. **T**ange chordas i corde tuo: z dic tanq; in cithara in inferiore pte bene sonante: **D**ominus dedit: domin⁹ abstulit: sicut domino placuit: ita factum est: sit nomē domini benedictū. **J**am vō cuz attendis superiora dona dei: quid tibi contulerit pceptorum: quia doctrina celesti te imbuerit: quid tibi desup ex illius veritatis fonte pceperit: cōuertere z ad psalterium: z psalle domino in psalterio decem chordarū. **P**recepta enim legis decem sunt. **I**n decem preceptis legis habes psalteriū: **P**erfecta res est. **H**abes ibi dilectionē dei in tribus: et dilectionē pximi in septem: et vtiq; nosti domino dicente: quia in his duobus pceptis tota lex pendet et pphete. **D**icit tibi deus desup: quia domin⁹ deus tuus: deus vn⁹ est. **H**abes vnā chordaz: nō accipias inuanum nomē domini dei tui: **H**abes alteram chordam. **O**bserua diem sabbati: nō carnaliter: nō iudaicis delicijs: qui ocio abutunt ad nequiciā. **M**elius enim vtiq; tota die foderent: q̄ tota die saltarēt: sed tu cogitans requiem in deo tuo: z propter ipsam requiem omnia faciens: abstine ab opere serui. **O**is em̄ qd facit peccatū seru⁹ ē peccati: **H**ec tria ptinēt ad dilectionē dei: cui⁹ cogites vnitatem: veritatem: voluntatē. **E**st enim quedā voluntas in domino vbi verum sabbatum: vera requies. **U**nde dicitur: **S**electare in domino: et dabit tibi petitiones cordis tui. **Q**uis em̄ sic delectat: q̄ ille qui fecit omnia que delectant. **I**n his tribus caritas dei: in septem alijs caritas pximi. **N**e facias aliq qd pati non vis. **H**onores patrem et matrem: quia vis te honorari a filijs tuis. **N**ō mechabens: quia nec mechari vxorez tuā post te vis. **N**on occides: quia z occidi non vis. **N**on fuereris: quia furtū pati tu nō vis. **N**on falsum testimoniū dicas: quia odisti aduersum te falsum testimonium dicentē. **N**on cōcupiscas vxorem pximi tui: quia et tuam nō vis ab alio concupisci. **N**on cōcupiscas rem aliquam pximi tui: quia si quis tuaz concupiscit displicet tibi. **C**onuertere z in te linguam:

quādo tibi displicet qui tibi nocet. **Hec** omnia precepta dei sunt: sapientia donante data sunt: desup sonant. **Lange** psalteriū: imple legem quā dominus deus tuus non venit soluere sed adimplere. **Implebis** enim amore quod timore nō poterās. **Qui** enim timendo non facit male: mallet facere si liceret. **Itaq;** et si facultas non datur: voluntas tenetur. **Nō** facio inquit: **Quare?** **Quia** timeo. **Nōdum** amas iusticiam: adhuc seruus es. **Esto** et filius: **Sed** ex bono seruo fit bonus filius. **Interim** timendo noli facere: disces et amare non facere. **Est** enī quedā pulchritudo iusticie: pena te deterreat. **Habet** iusticia formā suam: oculos querit: accēdit amatores suos. **Pro** hac martyres seculū calcantes: sanguinem fuderunt: **Quid** amabant quando istis omnibus renūciabant? **Non** enim illi non erant amatores: aut hoc vobis dicim⁹: vt non ametis. **Qui** nō amat frigit: obliguit. **Amet:** s̄ illa pulchritudo q̄ cordis oculos querit. **Ametur** illa pulchritudo que laudata iusticia incendit aīos. **Iusticia** accēsi promittit vba: edūit voces: vndiq; dicūt: bñ: optime. **Quid** viderūt? **In** quo pulcher ē curus senex. **Non** enim si pcedat senex iustus: est aliquid in eius corpore quod ametur: tamen amatur ab omnibus. **Ibi** amatur vbi nō videtur: imo ibi amatur vbi corde videtur. **Belectet** vos ergo: et rogate dominū vt delectet. **Domini** enī dabit suauitatem: et terra nostra dabit fructum suum: vt per caritatem impleatis: quod per timorem implere difficile est. **Quod** dico difficile est: non potest adhuc animus: mallet non esse quod precipitur: si ad faciendum non amore ducitur: sed timore coartatur. **Noli** furtum facere: time gehennas: mallet non esse gehennam in quā mitteretur. **Quando** incipit amare iusticiam: nisi quādo mallet furta nō esse? **Et** si gehenne nō essent: in quas fures mitterent. **Hoc** est amare iusticiā. **Et** ipa iusticia qualis est? **Quis** illam pingit? **Sapientia** dei quā pulchritudinem habet. **Per** illam pulchra sunt omnia: que oculis placent. **Ei** vidende

plectende: corda mūdanda sunt. **Huius** nos amatores p̄fitemur: ipa nos cōponit vt ei non displiceamus. **Et** quando nos reprehendūt homines in his rebus in quibus ei quā diligimus placeamus: quomodo parui habemus reprehensores nostros? **Quomodo** illos contemnimus et omnino nihilipendimus? **Amatores** lubrici: et amabiles feminarum: quādo amate ipsorum componūt illos s̄m oculos suos: si ipsis placeant nō curāt eos quib⁹ displiceant: putātes sibi sufficere quod earū oculis placent ad q̄s affectāt: et plerūq; grauib⁹ displicent: imo sp̄ grauib⁹ displicent et meliore iudicio rephēdūt. **Nō** bñ tōsus es dicit vir gūis lasciuo adolescenti: nō te decet cū talib⁹ cincinnis incedere. **Non** ita aut ille capillos suos placē nescio cui: **Odit** te rephēdentem vero iudicio: et seruat in se quod placet peruerso consilio. **Inimicum** te putat: quia turpitudinem demis: **Fugit** oculos tuos: et omnino non curat qua regula iusticie reprehendat. **Si** ergo illi non curant reprehēsores veraces: vt sint formosi fallaces: nos in his rebus in quib⁹ placem⁹ sapientie dei: nō debemus curare irrisores iniustos non habentes oculos vnde videant quod amamus. **Hec** cogitātes recti corde: cōfitemini domino in cithara: in psalterio decem chordarū psallite ei. **Canta** te ei canticum nouum: **Eruite** vetustatem: nostis canticum nouum. **Rouus** homo: nouum testamentū: nouum canticum. **Non** pertinet nouum canticum ad homines veteres: **Nō** illud dicunt nisi homines noui: renouati p̄ gratiam ex vetustate: et pertinentes iam ad testamentū nouū: quod est regnum celorum: **Et** suspirat omnis amor noster: et cantat canticum nouū: non lingua sed vita. **Cantate** domino canticum nouū: **Bene** cantate ei. **Querit** vnusquisq; quomodo canet deo. **Canta** illi: sed noli male. **Nō** vult offendi aures suas. **Bū** canite fratres. **Si** alicui bono auditori musico: quādo tibi dicis: **Canta** vt placeas ei. **Et** si vis aliqua instructiōe musice artis cantare: trepidas ne displice-

as artificii: quia quod in te imperitus nō agnoscit: artifex reprehendit. **Quis** asferat deo bene cantare: sic iudicanti de cantatore: sic examinanti omnia: sic audienti. **Quādo** potes asferre tā elegans artificii cantandi: vt tā perfectis aurbus in nullo displiceas. **Ecce** veluti modum cantandi dat tibi: noli querere verba: quasi explicare possis vnde delectetur. **In iubilatione:** cane. **Hoc** est enim bene canere deo: in iubilatione cāta. **Quid** est in iubilatione canere? **Intelligē:** verbis explicare non posse quod cantatur ore deo. **Etenim** illi qui cantant siue in messe: siue in vinea: siue in aliquo opere feruenti: cum ceperint in verbis canticorū exultare leticia: veluti impleti tanta leticia: vt eam verbis explicare nō possint: auertunt se a syllabis verborū: et eunt in sonū iubilatōis. **Jubilum** sonus quidem ē significans cor parturire qđ dicere non potest. **Et** quem decet ista iubilatio nisi ineffabilem deum. **Ineffabilis** enim est quem fari non potes. **Si** cum fari non potes: et tacere non debes: quid restat nisi vt iubiles. **Ut** gaudeat cor sine verbis: et immēsa latitudo gaudiorū metas non habeat syllabarū. **Bene** canite ei in iubilatiōe. **Quia** rectus ē sermo domini: et omnia opera eius in fide. **In** quo etia3 displicet non rectis: rectus est ille: et omnia opera eius in fide. **Tua** sint opera in fide: quia iustus ex fide viuit: et fides per dilectionē operatur. **Tua** sunt opera in fide: quia in deū credendo fidelis efficeris. **Opera** dei quomōdō possunt esse in fide: quasi et deus ex fide viuat? **Inuenimus** et deum fidelem: et hoc non verbis nostris dicitur: **Apostolū** audi. **Fidelis** inquit deus qui vos non pmittit temptari supra qđ potestis ferre: sed faciat cum temptatione puentum vt possitis sustinere. **Audistis** fidelem deum: audite et alibi. **Si** toleramus et conregnabimus: si negauerimus et ille nos negabit: **Si** nos credim⁹: et ipse fidelis pmanet: negare semetipsum non potest. **Habemus** ergo et fidelem deum: distinguam⁹

potius fidelem deum a fideli homine. **Fidelis** homo est credens promittenti deo: fidelis deus est exhibens quod pmisit homini. **Teneamus** fidelissimū debitorem: quia tenem⁹ misericordissimū pmissorem. **Neq3** enim aliquid ei commodauimus: aut mutuum cōmendauimus vt teneam⁹ eū debitore: cum ab illo habeamus quicquid illi offerimus: et ex illo sit quicquid boni sum⁹. **Omnia** bona quibus gaudemus ab illo sūt. **Quis** enim cognouit sensum domini: aut quis consiliarius eius fuit: aut quis prior dedit ei et retribuet illi? **Quoniam** ab ipso et p ipsum: et in ipso sunt omnia. **Ergo** non ei aliquid dedimus: et tenemus debitore. **Unde** debitorem: **Quia** promissor est. **Non** dicimus deo: **Domine** quod recepisti redde: sed redde qđ pmisisti: quoniam rectus est sermo domini. **Quid** ē rectus est sermo domini? **Non** te fallit: tu eum noli fallere: immo tu te noli fallere. **Quis** enim fallit omnia scientem? **Sed** mentita est iniquitas sibi. **Quoniam** rect⁹ est sermo domini: et omnia opera eius in fide. **Diligite** misericordiā et iudiciū: **Fac** ita: qđ deus facit ita. **Intendite** istam misericordiā et iudiciū. **Misericordie** tempus modo est. **Iudicij** tempus post erit. **Unde** est misericordie tempus: **Elocat** modo auersos: donat peccata cōuersis: **Patiens** est super peccatores: donec puerantur. **Quādo** cūq3 conuersi fuerint: preterita obliuiscitur: futura pmittit. **Mortatur** pigros: cōsolatur afflictos: docet studiosos: adiuuat dimicantes: neminem deserit laborantem et exclamantē ad se: donat vnde sibi sacrificet: ipse tribuit vnde placeatur. **Magnum** misericordie tempus non nos transeat fratres: non nos transeat. **Uenturū** est iudiciū. **Erit** et tunc penitentia: sed iam infructuosa. **Bicent** intra se penitentiā agentes et pre angustia spiritus gemētes: **Certe** ista scripta sunt in libro sapiētie. **Quid** nobis pfuit supbia: et diuitiarū iactātia qđ stulit nobis? **Transierūt** oīa tanq3 vmbra. **Nō** dicamus: **Transierūt** oīa tanq3 vmbra:

modo fructuose dicamus: transeunt: ne tunc dicamus infructuose: omnia trāserunt. **H**oc ergo est tempus misericordie: erit et iudiciū. **N**e putetis autē fratres: quia ista a se possunt in deo aliquo separari modo. **E**videntur enim sibi aliquando contraria: ut qui misericors est non seruet iudiciū: et qui iudiciū tenet est obliuiscatur misericordiā. **O**mnipotens est deus: nec in misericordia amittit iudiciū: nec in iudicio misericordiā. **M**iseretur enim: considerat imaginem suam: fragilitatem nostram: errorem nostrum: cecitatem nostram: et vocat. et conuersus ad se donat peccata: non conuersus non donat. **M**isericors est et iustus: **N**ūquid autē iudiciū amittit: aut non debuit iudicare inter conuersos et non conuersos? **A**n vobis iustum videtur ut conuersus et nō conuersus equaliter habeantur: ut eo modo suscipiat confitēs et mentiens: humilis et superbus? **E**rgo habet et iudiciū in ipsa misericordia. **R**ursus in illo iudicio habet misericordiam: in eos utiq; quibus dicturus est: **E**suriui et dedistis mihi māducare. **E**t enim dicitur in quadam epistola apostolica: **I**udiciū enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiā. **B**eati inquit misericordes: quoniam ipsorum miseribit deus. **E**rgo in illo iudicio erit et misericordia: sed non sine iudicio. **S**i enim nō in quēlibet: sed in eum erit misericordia qui prerogauit misericordiā: et ipsa misericordia iusta erit: quia cōfusa nō erit. **M**isericordia ē certe: ut dimittant peccata: misericordia est ut tribuatur vita eterna. **E**lide ibi iudiciū: **D**imittite et dimittetur vobis: date et dabitur vobis. **C**erte dabitur vobis et dimittet vobis: misericordia est. **S**i inde recessisset a iudicio non diceret: **I**n qua mensura mēsi fueritis: in ea remetietur vobis. **A**udistis quēadmodum exhibeat deus misericordiam et iudiciū: **E**xhibe et tu misericordiam et iudiciū. **A**n forte ad deum pntinent ista: ad hominem non pntinent: **S**i ad hominē non pntinerent: non diceret dominus pharisaeis: **R**elinquitis grauiora legis: misericordiā et iudiciū.

Ergo pertinent ad te misericordia et iudiciū. **N**e putes quod ad te miseratoria pertineat: iudiciū autē non ad te pertineat. **A**liquādo audis causam inter duos: quorum duorum vnus est diues et ali' pauper: et contingit ut pauper habeat causam malam: diues autē bonam. **I**am si tu nō es eruditus in regno dei: videris tibi benefacere: si quasi pauperem miseratus abscondas et cōtegas iniquitatem illius: et velis eum iustificare: ut quasi causam bonam habere videatur. **E**t si reprehensus fueris quod male iudicasti: quasi de misericordia respōdes. **N**oui: et ego scio: sed pauper erat: misericordia ei debebatur. **Q**uomodo tenuisti misericordiam: et perdidisti iudiciū? **E**t quomodo inquis si tenerem iudiciū: non amitterem misericordiam? **P**ronūciarem aduersus pauperem qui vnde redderet non haberet. **A**ut si haberet: cum reddidisset vnde postea viuere non inueniret. **A**it tibi deus tuus: **N**e accipias psonam pauperis in iudicio. **A**liis facile est ut admoneamur personam diuitis nō accipere. **H**oc omnis homo videt: atq; vtiā sic omnis homo faceret. **I**llud est vbi fallitur: velut q̄ vult placere deo: si psonam pauperis in iudicio accipiat: et dicat faui pauperi. **I**mmo si teneres vtrūq; et misericordiā et iudiciū placeres deo. **P**rius qualē misericordiā fecisti in eū cuius iniquitati fauisti: **E**cce sacculo pepercisti: cor percussisti: pauper iste iniquus remansit: et tanto iniquior: quāto te et quasi hominē iustum fauere vidit iniquitati suae: **A** te recessit iniuste adiutus: a deo remansit iuste damnandus. **Q**ualem misericordiā prebuiisti ei quem iniustum fecisti: **E**cce crudelior inueneris q̄ misericordior. **Q**uid ergo inquis facerem? **I**udicares primo fm causam: argueres pauperem: flecteres diuitem. **A**lius est iudicandi: alius petendi locus. **Q**uādo te ille diues videret tenuisse iusticiam: nō erexisse iniqui pauperis ceruicem: sed p merito peccati sui obiurgasse te iuste: nōne flecteres ille potes ad misericordiā petenti: q̄ letus redditus erat te iudicante?

Quis ergo fratres psalmi plura restet: cōsulendū est tamē vrb' et aīe et corpis ppe varietatez audientū: qz et cū reficimur: ex eodē tritico veluti mlti saporē nobis sūt: Ad detergenda fastidia: h' vobis sufficiāt.

Sermo secundus de secūda parte eiusdē psalmi.

Et in annūciando et in audiendo verbo veritatis: labor est. Quem laborem fratres equo animo tolemus: si sentētie dñice et pditionis nostre meminerim'. Ab ipso em̄ nostri generis exordio audiuit homo nō ab homīe fallace: nec a diabolo seductore: sed ab ipā veritate ex ore dei: In sudore vult' tui edes panem tuū. Proinde si panis noster ē verbū dei: sudemus in audiendo: ne moriamur i ieiunādo. Psalmi bui' pmarū partiū pauci versus vigiliarū nup actarū solennitate tractati sūt: Quod restat: audiam'. Hinc autē incipit pars que restat: quā mō cantabimus: **Miserīcordia domini plena est terra.** Verbo dñi celi firmati sunt: Idipm est em̄: sermone domini celi solidati sunt. Bixerat supius: bene cāta te ei in iubilatiōe: id est ineffabiliter canites: qm̄ rectus ē sermo dñi: et omnia opa eius in fide. Nihil pmittit et non reddit: fidelis ille factus est debitor: esto tu auar' exactor. Beinde cū dixisset: oia opa eius i fide: adiunxit qre: **Diligat misericordiā et iudiciū.** Qui ḡ misericordiaz diligit: miseref. Qui aut miseref nō potest pmittere: et nō dare: quia posset dare: etiā si nō pmitteret. Ergo qz diligit misericordiā: oportet vt exhibeat qd pmittit: et qz diligit iudiciū oportet vt erigat qd dedit. Unde ipse dñs dicit cuidā suo: Bares tu pecuniā meaz: et ego veniens es v'suris exigerem. Qd ideo monem' vt sciam' qd mō audiui'. Ipe em̄ dicit alio loco in euāgelio. Nō ego iudico quēqz: sermo quē locutus sum eis: ipe iudicabit eos in nouissimo die. Nec se excuset qui audire nō vult: ne quasi nō sit qd ab illo exigat. Idipm em̄ erigit: qz noluit accipere cū daref. Aliud est em̄ non posse accipere: aliud nolle. Illic excusatio necessitatis est: hic reatus volūtatis. Ergo oia opa eius in fide: diligit misericordiā et iudiciū. Accipite misericordiā: et diligite iudiciū: ne ille cū venerit erigat a nobis rationē: ita vt inanes nos dimittat. Erigit em̄ rōnez: reddit traditōez: donat eternitatē. Accipite ḡ

miserīcordiā fratres: accipiamus omnes. Nemo nostrū in accipiēdo dormiat: ne ad reddendum male excites. Accipite misericordiā: Sic ad nos clamat de': tanqz si tēpore famis diceret: accipe frumentū. Qd cum audires tpe famis: pfecto isto stimulo necessitatis cōcitus: curreres v'sans te bucatqz illuc: querēs: vnde accipes: qd dictū ē: accipe. Et cū venires: quādo te teneres: quā moram interponeres. Sic et nunc dictum est: accipite misericordiā. Diligit em̄ misericordiā et iudiciū. Cū acceperis bene vtere: vt bonā rationē reddas: cū iudiciū venerit ei' qui tibi mō p'rogat in ista fame misericordiā. Holo ergo: mibi dicat: vnde accipio: q' eo. Recordare qd cātafi: **Miserīcordia dñi plena est terra.** Ubi iam nō euangeliz p'dicatur: Ubi sermo domini tacet: Ubi salus cessat: Opus ē vt velis accipere: plena sunt horrea. Hec ipā plenitudo et abundātia nō te venientē expectauerunt: sed ad dormiētem ipā venerūt. Non dictū est: Surgāt gentes et eant ad vñū locum: sed annūciata sunt ista gentibus: vbi erāt: vt adimpleret exinde p'phetia: dicēs: Adorabit eū vnusquisqz de loco suo. **Miserīcordia domini plena ē terra.** Quid celi: Audi quid celi: Nō em̄ indigent misericordia: vbi nulla est miseria. In terra abundat homini miseria: sup abundat dñi misericordia. Miseria hominis plena ē terra: et misericordia dñi plena est terra. Celi ergo vbi nulla est miseria: nūquid qz nō indigēt misericordia: nō indigēt dño. Omnia indigēt domino: et misera et felicia. Sine illo miseri nō subleuant: sine illo felix nō regit. Ergo ne forte de celis q'reres cuz audires: **Miserīcordia dñi plena est terra:** audi qd dño celi indigent: sermone dñi celi solidati sunt. Nam nō a se sibi solidamentū fuerunt: nec ipi celi firmitatē sibi p'pria p'stiterunt. Verbo domini celi firmati sunt. **Et spiritu oris omnis virtus eorum.** Non habuerūt aliquid ex se: et tanqz supplemētū a dño pceperūt. Spū em̄ oris ei' nō ps: sed ois virt' eoz. Sane frēs videte eadē opa filij et spū sancti. Nō em̄ negligenter p'tereundū ē: ppter quosdā iniquos discretiores: et turbulētos cōfusores. Utrūqz em̄ male fit. Cōfūdūt illi male discernēdo creaturā cū creatore: et cū sit creator spiritus dei: inter creaturas eum numerāt. Illi discernunt et confundunt: confundant vt

conuertant. Audi modo vnū opus fili et spiritus sancti. Verbum certe dei filius est: et spiritus oris eius spiritus sanctus est. Verbo domini celi solidati sunt. Quid est autem solidatus esse: nisi habere stabile et firmam virtutem. Et spiritu oris eius: omnis virtus eorum. Posset et sic dici: spiritu oris eius celi solidati sunt: et verbo domini omnis virtus eorum. Quod est enim omnis virtus eorum: sed est solidati sunt. Hoc ergo facit filius et spiritus sanctus: nūquid sine patre? Quis ergo facit per verbum suum et per spiritum suum: nisi cuius verbum est: et cuius spiritus? Trinitas ergo hoc vnus deus. Hunc adorant qui nouit adorare: hunc ubique habet quo se conuerterit. Non enim querit ab auersis: sed ipse vocat auersos ut impleat conuersos. Sane fratres exceptis illis celis superioribus ignotis: nobis in terra laborantibus: et per humanas picturas utique ista querentibus. Exceptis ergo illis celis qui quod sint super inuicem: vel quot sint: vel quibus modis distincti sint: quibus incolis impleti sint: qua dispositio regantur: quod ibi vnus quidam hymnus indeficiens concinens ab omnibus predicet deum: multum est a nobis inuenire: satagamus tamen peruenire. Ibi est enim patria nostra quam longa fortasse peregrinatione obliti sumus. Gloriam enim nostra est in illo psalmo: Deum me quoniam peregrinatio mea longinqua facta est. Ergo de illis celis et mihi difficile est disputare: si tamen non impossibile et vobis intelligere. Certe qui me in his rebus intellectu peruenit: fruatur quo processit: et oret pro me ut sequar ego. Interim exceptis illis celis: habeo de quibus hic utique disseram: nobis proximis celos sanctos dei apostolos: predicatorum ubi veritatis: per quos celos populi sumus: ut per totum mundum seges ecclesie pullularet: et si cum zizanibus interim communem bibemus pluuiam: sed tamen horreum non habitura commune. Ergo cum dictum esset: Misericordia domini plena est terra: quasi quereretur unde impleta est terra misericordia domini: prius missi sunt celi qui misericordiam domini spargerent super terram: et hoc super totam terram. Nam vide quid de ipsis celis alibi dicit: Celi enarrant gloriam dei: et opera manuum eius annuntiat firmamentum. Quod celi: hoc firmamentum. Dies diei eructat verbum: et nox nocti annuntiat scientiam. Non cessatur: non tacet. Sed ubi predicauerunt: et quousque perueniunt: Non sunt loquere neque sermones: quorum non audiant voces eorum. Sed hoc pertinet ad id quod omnibus linguis locuti sunt in vna voce: omnibus linguis

locuti impleuerunt quod dictum est: Non sunt loquere neque sermones: quorum non audiant voces eorum. Sed quero ipsa vox in omnibus linguis: quousque peruenit: que impleuerunt. Audi ergo quod sequitur: In omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum. Quorum: nisi celorum qui enarrant gloriam dei. Ergo si in omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum: quid predicauerunt nobis: indicet nobis qui illos misit. Indicat plane: fideliter indicat: quia et antequam fierent predicta futura: ille cuius omnia opera in fide. Resurrexit enim a mortuis: et tractatus membris suis agnitus a discipulis suis ait: Operari pati christum et resurgere a mortuis tertia die: et predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum. Unde et quousque. Per omnes gentes ait: incipientibus ab hierusalem. Quam misericordiam vero omnes expectamus fratres verberorem a domino: nisi ut peccata nostra dimittantur. Cum ergo ea sit magna misericordia domini remissio peccatorum: et hanc remissionem peccatorum predictum dominus predicari per omnes gentes. Misericordia domini plena est terra. Quia plena est terra: Misericordia domini. Quare? Quia ubique dimittit peccata deus: quia misit celos qui terram conplerent. Et quod ausi sunt ipsi celi ire cum fiducia et ex hominibus infirmis celi fieri: nisi quia verbo domini celi solidati sunt. Quia enim haberet tantam virtutem oues inter lupos: nisi quia spiritu oris eius omnis virtus eorum. Ecce inquit: mitto vos sicut oues in medio luporum. O domine misericordissime certe hoc fac: ut misericordia tua plena sit terra. Si ergo misericors ut impleas terram misericordia: vide quos mittis: vide qui mittis. Quo inquam mittis et quos mittis? Oves in medio luporum. Unus lupus si mittatur in medium innumerabilium ouium: quos ei resistit. Quid non turbat: nisi forte quia satiat. Nam omnia deuoraret. Mittis infirmos in seculos. Mitto inquit: quia celi sunt ut terram populant. Quia celi homines infirmi: Sed spiritu oris eius omnis virtus eorum. Ecce lupi tenebunt vos et tradent vos: et offerent potestatibus propter nomen meum. Iam armate vos virtute vestra. Absit. Nolite cogitare quod loquami: Non enim vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis: quia spiritus oris eius omnis virtus eorum. Facta sunt hi: missi sunt apostoli: protulerunt psallentes. Aliquid modo tantas ferimus ut audiamus hec: quatas illi ut seminare hec. Non. Ergo fratres infructuosus est labor noster: Non. Elideo constipationem vestram: sed et vos videtis sudorem nostrum:

si toleramus et cōgregabimus. Ecce facta
frilla. Ex illis ouib⁹ missis i medio lupoz:
memorias martyrum celebramus. Locus
iste quādo martyr beati corp⁹ pcussum ē
lupis plen⁹ erat: vicit tot lupos vna ouis
capta: et impleuit locū ouibus ouis occisa.
Seuiebat tūc mare ingētib⁹ psequētū flu-
ctib⁹: ibat i aridā sitientē celū dei. Modo
aut p illa q̄ illi passi sunt: qui aciē ruperūt:
glorificatū est nomē christi: occupauit etiā
ip̄as potestates ambulās sup capita tumē-
tū gurgitū. Et qz ista facta sūt: modo etiā
q̄ vident nondū credētes puenticula nra:
celebratiōes: solēnitates: laudes iā mani-
festas et publicas dei nostri: putat eos nō
dolere: putatis nō fremere. Sed nūc imple-
tur qd̄ de illis dictū ē: Peccator videbit et
irascet. Quid ergo: qz irascet. Ne timeas
ouis lupū. Modo minas eoz et fremitus
nō timeatis. Irascit. Sed qd̄ sequit. Ben-
tibus suis frēdet et tabescet. Quia q̄ modo
falsa maris aqua q̄ remāsit i christianos se-
uire nō andet: occultū aut murmur rugit i
se: et intra mortālē pellē fremit cōclusa sal-
fugo. Videte quid sequit. **Cōgregās
sic i vtre aq̄s maris.** Cū q̄ antea mare
i martyrib⁹ liber fluctib⁹ seuiebat: mō aut
itra mortalia pectora inclusum amarū est:
Ille fecit qui in illis vicit: q̄ posuit tūc ma-
ri terminos: vt in se remeantes pminuerēt
fluctus eius. Ip̄e cōgregauit velut in vtre
aq̄s maris: vt mortalis pellis ptegat ama-
raz cogitationē. Timētes eīn pelli sue: in-
tus tenent qd̄ nō audent emittere. Nā ea-
dem est amantudo. Sic oderūt: sic detesta-
tur. S; qd̄ tūc apte seuiebat: nūc occulte:
Quid aliud dicā q̄ qd̄ dictū est: Fren-
det et tabescet. Eat ergo ecclesia: ambulet. Fa-
cta est via: strata nra ab impatore munita
est. Ferueamus in itinerib⁹ bonoz operū:
hoc ē eīn ambulare nostrū. Et si qñ existūt
tēptationes: pssure: vnde nō sperabant: iā
cōgregatis velut in vtre aquis maris: in-
telligam⁹ dñm facere hoc ad disciplinā: vt
excutiat a nobis male pudentē de tempo-
ralib⁹ securitatē: et dirigat nos i regnū suū
composito desiderio. Quod desiderū tri-
bulationibus hinc atq; hinc cōtundenti-
bus pducitur: vt simus canore aurib⁹ do-
mini tanq; tube ductiles. Victū est enim et
hoc in psalmis: vt in tubis ductilibus lau-
demus deum. Tuba ductilis malleo pro-
ducitur: ita christianū cor in deum pssura-
rū plagis extendit. Meminerim⁹ ergo fra-

tres iam his temporib⁹ quibus cōgregata
est velut in vtre aqua maris: nō desse deo
vnde pferat quo nos emendet: cū emēda-
tione nobis opus ē. Ideo em sequit. **Po-
nens in thesauris abyssos.** Thesau-
rū dei dicit secretum dei. Nouit ille omniū
corda: quid ad tempus pferat: vnde pfe-
rat: quātā potestate tribuat malis i bonos:
ad iudicandos quidē malos: erudiendos
autē bonos. Nouit quomō hec agat q̄ po-
nit in thesauri abyssos. Fiet ergo quod se-
quit. **Timeat dominū omnis ter-
ra:** Non gloriē superba leticia temeraria
exultatione dicēs: Jam cōgregata est ve-
lut in vtre aqua maris: quis nūbi aliquid
facere audebit. Nescis quia posuit ille in
thesauris abyssos: vnde proferat quod
opus est ad flagellādū te pater tuus. Qui
quidem ad disciplinā tuā habet abyssi the-
sauros: qbus te erudiat ad thesauros celo-
rum. Ergo redi ad timorē qui iam ibas in
securitatē: Exultet terra: sed et timeat. Ex-
ultet. Quare. Quia misericordia dñi ple-
na ē terra. Timeat. Quare. Quia sic con-
gregauit in vtre aquas maris: vt poneret i
thesauris abyssos. Fiet ergo in illa quod
alibi breuiter vtrūq; dicitur: Seruite do-
mino in timore: et exultate ei cum tremore.
Timeat dñm omnis terra. **Ab ipso aut
comoueant omnes qui inhabitat
orbem.** Non timeant alterū pro illo. Ab
ipso comoueant omnes qui inhabitant or-
bem terre. Fera seuit: deum time. Serpēs
insidiatur: deū time. Homo te odit: deum
time. Diabol⁹ te impugnāt: deū time. To-
ta em creatura s; illo ē quē iuberis timere.
**Quia ip̄e dixit et facta sunt: ip̄e mā-
dauit et creata sunt.** Hoc i psalmo seq̄:
Cū em dixisset: Ab ipso comoueant oēs q̄
inhabitāt orbē terre: ne puerteret se hō ad
timendū aliquid: et auersus a timore dei: ti-
meret p illo aliquā creaturā: et adoraret qd̄
factum ē: dimisso qui fecit: cōfirmavit nos
in timore dei: tanq; dicens nobis et allo-
quens nos: Quid formidatur⁹ es aliquid
de celo: aliquid de terra: aliquid de mari:
Ip̄e dixit et facta sunt: mandauit et creata
sunt. Qui dixit: et facta sunt: mandauit et
creata sunt: cum iubet mouent: cum iubet
quiescunt. Cōquiescit et malicia hominū:
cupiditas hominū. Cupiditatem nocendi
potest homo habere ppiam: potestati au-
tem si ille non dat: nō habet. Non est enim
potestas nisi a deo. Definitiuā sententia

Alia lra.
† inhabitantes.

apostoli est: nō dixit: non est cupiditas nisi a deo. Est em̄ mala cupiditas q̄ nō ē a deo: sed q̄ ip̄a mala cupiditas: nulli nocet si ille nō pmittat: nō ē inq̄t potestas nisi a deo. Eū deus hō stans aī hōiem: nō haberes inq̄t: in me potestatem: nisi data fuisset tibi desup. Ille iudicabat: ille docebat. Cū iudicabat docebat: vt iudicaret q̄s docuerat. Nō haberes inq̄t: in me potestatem: nisi esset data tibi desup. Quid ē hoc: Hō tū nō habet potestatem: nisi cū acceperit desup. Quid ip̄e diabolus: Ausus est vel vnā oculā tollere viro sancto Job: nisi pus diceret: mitte manū tuā: hoc est: da potestatem. Ille volebat: s̄ ille nō sinebat. Qñ ille pmisit: ille potuit. Nō ergo ille potuit: sed q̄ pmisit. Ideo bñ erudit ip̄e Job: nō ait sicut iam commemorare vobis solemus: dñs dedit et diabolus abstulit: sed dñs dedit: et dñs abstulit. Sicut dñs placuit: ita factū est: non sic diabolo placuit. Videte q̄ fratres mei cū tāto labore māducantes salub rē et vtilem panē: videte ne quēq̄ timeatis nisi dominū: p̄ter eum ne timeatis aliū. Scriptura tibi dicit: p̄inde timeat dñm oīs terra: q̄ posuit i thesauri suis abyssos. Ab ip̄o aut pmoueant vniuersa: et omnes q̄ inhabitat orbem terre: qm̄ ip̄e dixit: et facta sunt: ip̄e mādauit et creata sunt. Sed iā cessauerunt reges mali: facti sunt boni. Crediderunt et ip̄i signum crucis christi in fronte iam portant: p̄ciosius signū q̄ quelibet gēma diadematis. Illi qui seuerūt destructi sunt: s̄ q̄s fecit hoc: forte tu vt extollas te. **Domine dissipauit cōsilia gentiū: reprobat aut cogitationes populorum: et reprobat cōsilia principū.** Qñ dixerūt: Tollam⁹ eos de terra: nō erit nomē christianū si hoc fecerim⁹: sic occidant: sic torqueant: talia et talia illis infligant. Victa sunt hec: et inter hec creuit ecclia. **Reprobat cogitationes p̄p̄lorum: et reprobat cōsilia principū.** **Cōsiliū v̄o dñi manet in eternū: cogitationes cordis eius in secula seculorū.** Repetitio sentētie ē. Qd̄ aī ait: cōsiliū: s̄ aut postea: cogitationes cordis: et qd̄ supra ait: manet in eternū: s̄ postea: in secula seculorū. Repetitio cōfirmatio ē. Ne aut putetis fratres: q̄ dixit: cogitationes cordis: quasi sedere deū et cogitare qd̄ agat: et exquirere cōsiliū faciendi aliqd̄ vel nō faciēdi. Tūc sunt iste o homo tarditates: vsq̄ in velocitatē currit verbū eius. Qñ potest mora esse cogitatiois i illo

Alia lra.
t dissipat.

Alia lra.
t autē.

verbo qd̄ vnū est: et oīa cōplectif. Sed dicunt cogitationes dei: vt tu itelligas: vt finite audeas erigere cor: vt ad verba tue infirmitati similia: q̄ res ip̄a multū est ad te. **Cogitationes cordis eius in secula seculorū.** Que sunt cogitationes cordis eius: et qd̄ est cōsiliū dñi qd̄ manet in eternū: Cōtra qd̄ cōsiliū: Et quid fremuerūt gentes: et p̄p̄li meditati sunt inania. Qñ quidē domin⁹ reprobāt cogitationes p̄p̄lorum: et reprobāt cōsilia principū. Unde igit cōsiliū domini manet in eternū: nisi d nobis q̄s aī p̄sciuit et p̄destinauit. Quis tollit p̄destinationem dei aī mūdi cōstitutionē: Vidit nos: fecit nos: emēdauit nos: misit ad nos: redemit nos: hoc eius cōsiliū manet in eternū: hec eius cogitatio manet i secula seculorū. Fremuerūt gentes apte fluctuantes et seuiētes: cōstabescāt nūc tanq̄ incluse et cōgregate i vtre. Habuerūt liberas audacias: habeāt truces et amaras cogitationes. Qñ p̄nt destruere qd̄ ille cogitauit: et manet in eternū. Quid est aut b: **Beata gens: Quis est qui nō hoc audito erigat se: Amant em̄ omnes beatitudinē: et ideo pueri sunt homines: q̄ mali volunt esse: miseri nolūt.** Et cū sit malicie indiuidua comes miseria: isti pueri nō solū mali esse volūt: et miseri nolūt: qd̄ fieri nō pōt: sed iō volūt mali esse: ne miseri sint. Quid est hoc qd̄ dixi: iō volūt mali esse: ne miseri sint. Cōsiderate hoc paululū i omib⁹ homib⁹ q̄ male faciūt: beati semp eē volūt. Furtū facit: q̄ris quare: p̄pter famē: p̄pter necessitatē. Ergo ne miser sit mal⁹ ē: et iō miserior ē q̄ mal⁹ ē. **Be**pellēde ḡ miserie cā: et acq̄rende b̄titudinis cā: faciūt oēs hoīes quicqd̄ v̄l boni faciūt v̄l mali. Semp ḡ b̄ti esse volūt. Siue male viuētes: siue b̄ti viuētes: beati esse volunt et nō p̄tingit oib⁹ qd̄ oēs esse volunt. Oēs em̄ beati esse volūt: nō aut erūt nisi illi qui iuste eē voluerint. Et ecce nescio q̄s vt male faciat beatus vult esse. Unde: **Ex pecunia: ex argēto: ex auro: ex prediis: fundis: domib⁹: mācipiis: pompa seculi: honore volatico et perituro: habēdo aliqd̄ volūt beati esse.** Quere ḡ qd̄ habeas: vt beat⁹ sis. Cum em̄ beat⁹ fueris: melior vtiq̄ eris q̄ cū miser es. Fieri aut nō pōt: vt res deterior te faciat meliorē. Nō es: deteri⁹ te ē q̄ quid cupis quo beat⁹ esse desideras. Aurū: argentū: quelibet corpora quib⁹ inhiās acq̄rendis: possidēdis: fruendis: inferiora sunt te. Tu melior es: tu formior es: et vtiq̄

vis melior esse q̄ es: cū beatus esse vis q̄
miser es. **Meli** est em̄ utiq̄ beatus esse q̄
miserū. **Dis** esse melior te et queris: p̄quir
p̄ que id fiat: deteriora te. **Quicq̄d** quesie
ris in terra: deterius est q̄ tu. **Hoc** ois homo
optat amico suo: sic em̄ adiurat: sic melior
sis: sic meliorē te videamus: sic de te melio
re gaudeamus. **Qd** optat hoc: et ipse vult.
Accipe ergo fidele cōsiliū. **Melior** te vis
esse noui: oēs nouimus: oēs volum⁹: que
re qd est melius te: vt inde efficiar̄ melior
te. **Intue** nūc celū et terrā: nō tibi sic h̄ pul
chra corpora placeāt: vt eis fieri beatus ve
lis. **In** animo ē qd queris: **Beat** em̄ esse
vis. **Ipso** animo tuo quere qd sit melius.
Cum n. duo sint quedā: hoc est animus et
corpus: eo q̄ istū duob⁹ illud melius sit qd
animus dicat: pōt corpus tuū melius fieri
p̄ meliorē: q̄ subiectū est corpus animo.
Pōt ergo melius fieri corpus tuū per ani
mū tuū: vt cū fuerit iustus anim⁹ tuus: sit
postea imortale etiā corpus tuū. **Per** ani
mū n. illuminationē meretur corpus incor
ruptionē: vt fiat inferioris repatio p̄ melio
rem. **Si** ergo corporis tui bonū anim⁹ est:
q̄ corpore tuo melior est: cū queris bonū
tuū: illud quere qd melius est animo tuo.
Quid est aut̄ anim⁹ tuus attende: ne forte
cōtēnens animū tuū: et putās nescio quid
esse vile et abiectū: viliora queras quib⁹ be
atificet̄ animus tuus. **In** animo tuo ē ima
go dei: mens hoīs capit eā. **Accepit** eā: et
inclinādo se ad peccatū decolorauit eam.
Ipse ad eā venit reformator qui erat eius
ante formator: q̄ per verbū facta sunt om
nia: et p̄ verbū impressa est hec imago. **Ve**
nit ipm̄ verbū: vt audirem⁹ ab **Ap̄lo**: **Re**
formamini in nouitate mentis vestre. **Iaz**
ergo supest: vt queras quid sit meli⁹ q̄ ani
mus tuus. **Quid** erit obsecro: nisi de⁹ tu⁹?
Nō inuenis aliqd meli⁹ animo tuo: q̄ cuz
fuerit perfecta natura tua: angelis equabi
tur. **Iam** supra nō est nisi creator. **Erige** te
ad illū: noli desperare: noli dicere: multū ē
ad me. **Magis** multū est ad te h̄re aurum
qd queris. **Aurū** et si volueris forte nō ha
bebis: deū cū volueris habebis: q̄ et añq̄
velis venit ad te: et cū auersa volūate es
ses vocauit te: et cū conuersus esses terruit
te: et cū territ⁹ cōfitereris: p̄solatus est te.
Ite qui tibi p̄stitit oīa: iste q̄ fecit vt esses:
qui cū his qui tecū sunt etiā malis p̄stat so
lem: prestat pluuiā: p̄stat fructus: fontes:
vitā: salutē: tantas p̄solationes: seruat tibi

aliquid qd nō det: nisi tibi. **Quid** est autē
quod tibi seruat: nisi se? **Pete** aliud si meli
us inueneris: se tibi seruat de⁹. **Quare** qd
inbias celo et terre: **Melior** est qui fecit ce
lū et terrā: ipsum visur⁹: ipsum habitur⁹ es.
Queris vt tua sit illa villa: et trāsiens p̄ il
lam dicis: **Beatus** cuius est possessio ista.
Hoc dicunt: q̄ multi qui trāsēūt per illā: et
tū cū dixerint et trāsēūt p̄ illā: possūt caput
agitare et suspirare: nunqd et possidere. **So**
nat cupiditas: sonat iniquitas: sed nō cō
cupiscas rem pximi tui. **Beatus** cui⁹ est
villa illa: cuius est dom⁹ ista: cui⁹ est ager
iste. **Cōpesc** iniquitatē: audi veritatē. **Bea**
ta gens cui⁹ est. **Quid**: **Iā** nostis quid di
cturus sum. **Ergo** desiderate vt habeatis:
tunc demū beati erit. **Hac** sola: beati eri
tis: re meliore q̄ vos estis: meliores eri
tis. **Beus** est inquāz melior te qui fecit te.
Beata gens cuius est dñs deus
eorum: **Hoc** ama: hoc posside: hoc cum
vis habebis: hoc gratis habebis. **Beata**
gēs cui⁹ est dñs deus eorū. **Noster** deus.
Cui⁹ em̄ nō est deus: **Nō** plane omnī eo
dem mō. **Noster** magis: noster qui viuim⁹
ab illo tanq̄ de pane nostro. **Ipse** sit here
ditas nostra: possessio nostra. **An** forte te
mere dicimus faciēdo nobis deū possessi
onē cū sit dñs: cū sit creator: **Nō** est ista te
meritas: affect⁹ est desiderij et dulcedo sp̄i.
Bicat anima oīno securā: dicat: de⁹ meus
es tu: q̄ dicit anime nostre: sal⁹ tua ego sū.
Bicat: securā dicat: nō faciet iniuriā cū h̄
dixerit: imo faciet si non dixerit. **Arbores**
volebas habere: quib⁹ beat⁹ esses. **Audi**
scripturā dicentē de sapiētia: **Lignū** vite ē
omnibus possidentib⁹ eā. **Ecce** possessio
nē nostrā dixit esse sapiētia: sed ne putes
ipsaz sapiētia: q̄ possessionē tuā dixit scri
ptura aliqd esse: qd sit te inferi⁹. **Sequit** et
adiungit: **Et** incubentib⁹ in eā velut in do
mo tuta. **Ecce** dñs tuus fact⁹ est tibi quasi
baculus: securus homo incubit: q̄ ille nō
succūbit. **Bic** ergo secur⁹ possessio tua est.
Possidentib⁹ eā scriptura dixit: **Impleuit** fi
ducia dubitationē tuā. **Bic** secur⁹: ama se
cur⁹: spera secur⁹. **Tua** etiā illa vba sint in
psalmo: **Dñs** ps hereditatē mee. **Ergo** vn
de beati erim⁹? **Beū** possidēdo. **Quid** q̄
Nos possidebim⁹ eū: et ille nō nos posside
bit. **Unde** ergo **Esaias**: **Dñe** posside nos:
Possidet ergo et possidebit: et totū ppter
nos. **Est** em̄ nos ex illo beati sim⁹: possidet
a nobis. **Est** autē ille beat⁹ sit: nō possidet

nos. **Et possidet nos et possidetur a nobis** non ob aliud nisi ut nos beati simus: **Pos-**
sidemus eum et possidet nos: quia colim⁹
eum et colit nos. **Colimus eum tanq̃ do-**
minum deum: colit nos tanq̃ terrā suam.
Quia colimus eū nemo dubitat: q̃ colit
nos: quis nobis indicat: **Ille q̃ ait: ego sū**
vit⁹ vos est⁹ sarmēta: p̃r me⁹ agricola. **Ec-**
ce et in isto psalmo vtrūq̃ nobis d̃r: vtrūq̃
nob̃ indicat. **Iā dixit q̃ possidem⁹ eū: bea-**
ta gens cui⁹ est dñs deus eorū. **Cuius est**
fundus iste: **Ill⁹: Cui⁹ ē ille: Ill⁹: cui⁹ est**
iste: **Bicamus d̃ deo: dicam⁹ cuius est. Et**
quō nobis solet respōderi: qñ de fundis et
de prediis aliquib⁹ amplis atq̃ amenissi-
mus q̃rim⁹: **Est qdā senator: aut illud aut il-**
lud vocat⁹: cui⁹ ē ista possessio: et dicimus
beat⁹ ille hō. **Sic q̃ramus cui⁹ est de⁹ iste.**
Est quedā beata gens cui⁹ est: nā dñs de⁹
eorū est: et nō sicut senator ille possidet fun-
dū suū: nō aut possidetur a fundo suo: sic
et deus gentis hui⁹: vnde ut eius simus la-
borare debem⁹: sed alterutrū se possident.
Audisti q̃ gens possidet euz: beata gens
cui⁹ est dñs deus eorū: **Audi q̃ et ille possi-**
det illā. **Populus que elegit dñs in**
hereditate sibi. Beata gens possessio-
ne sua: beata hereditas possessore suo: po-
pulus quē elegit domin⁹ i hereditatē sibi.
De celo respexit dñs: vidit oēs
filios hominū. Oēs hic ita accipe ut
gentes illius oēs intelligas: illam heredita-
tē tenentes: vel illa hereditas existentes.
Hereditas est eī dei ipsi oēs et ipsius om-
nes. **De celo respexit dñs: et vidit eos ille**
qui ait: **Cū esses sub arbore sici vidi te. Vi-**
dit eī est: q̃ miseratus est eum. **Unde ple-**
rūq̃ egentes misericōdia dicimus hominib⁹: vi-
de me: et de illo qui te p̃temnit qd̃ dicit: **Nō**
me videt: **Est ergo quedam visio miseran-**
tis cordis: nō visio puniētis. **Illa visio ad**
p̃ctā animaduērsio est. **Quia ille peccata**
non vult videri: qui dicit: **Auerte faciē tu-**
am a peccat⁹ meis. **Quod vult ignosci nō**
vult agnosci. **Auerte inquit faciē tuā a pec-**
catis meis. **Cū ergo aduertit faciē suam a**
peccatis tuis: nō videbit te. **Cū alibi di-**
cit: **Re auertas faciē tuā a me. Ergo auer-**
tat a peccat⁹ tuis: nō auertat a te. **Glideat**
te: misereat⁹ tui: subueniat sibi. **De celo re-**
spexit dñs: vidit oēs filios hoim p̃tinētes
ad filiū hominis. **De preparato ha-**
bitaculo suo: Quod sibi p̃parauit. Vi-
dit nos de aplis: vidit nos de p̃dicatorib⁹

veritatis: vidit nos de angelis q̃s ad nos
misit. **Hec omnia dom⁹ eius: h̃ omnia ha-**
bitaculū eius: q̃ hec omnia celi qui enar-
rant gloriā dei. **Uidit omnes filios homi-**
nū: de p̃parato habitaculo suo: **Respe-**
xit super omnes q̃ habitant terrā.
Ipsi sunt: sui sunt: Sēs illa est beata cui⁹
est domin⁹ de⁹ eorū: **populus ille est quez**
elegit dñs in hereditatē sibi: q̃ per omnes
terras est: et nō est in parte. **Respexit super**
omnes qui habitāt terrā. **Qui finxit**
singulatim corda eorū: Manu gratie
sue: manu misericōdie sue finxit corda: **plasma**
uit corda nostra: **finxit singulatim: singula**
quedā dans nobis: que tamē nō dirimant
vnitatē: **Quomō singulatim mēbra forma-**
ta sunt: omnia singulatim habēt opa sua: et
tamē in vnitate corporis viuunt: manus
facit qd̃ oculus nō facit: auris id valet qd̃
nec oculus nec manus valet: omnia tamē
vnitatē operātur: et manus et oculus et au-
ris diuersa faciūt: nec sibi aduersant⁹: **Sic**
et in christi corpe singuli hoīes: tāq̃ mēbra
singula donis suis gaudent: q̃ ille qui ele-
git populū in hereditatē sibi: finxit singula
tim corda eorū: **Manq̃d eī omnes aposto-**
li: **Manq̃d omnes p̃phete: Manq̃d oēs do-**
ctores: **Nūquid oēs dona habēt sanitatū:**
Manq̃d omnes linguis loquunt⁹: Manq̃d
omnes interpretantur: **Alij quidē p̃ spirituz**
dāt sermo sapiētie: alij sermo sciētie: alij si-
des sū eundē spiritū: alteri dona curatio
nū. **Quare: Quia finxit singulatim corda**
eorū. **Quomō aut in mēbris nostris diuer-**
sa sūt opa: sed sanitas vna. **Sic in omnib⁹**
mēbris christi diuersa munera: sed caritas
vna. **Qui finxit singulatim corda hominū.**
Qui intelligit omnia opa eorū. In-
telligit quid est: **Secretius et interius vi-**
det. **Habes in psalmo: Intellige clamorē**
meū. **Nō eī q̃li vocib⁹ opus ē: ut pueniat**
aliqd̃ ad aures dei. **Occult⁹ visus intellec-**
tus vocat⁹: **Exp̃sius dixit: q̃ si diceret: vi-**
det oīa opa eorū. **Tūc putares videri opa**
ista: q̃ et tu vides opus hoīs. **Homo fac-**
tū hoīs motu ei⁹ in corpe videt: de⁹ aut in
corde videt. **Quia ergo intus videt: dictū**
est: intelligit oīa opa eorū. **Bant duo pau-**
perib⁹: vn⁹ sibi mercedē q̃nt celestē: alius
hūanā laudē. **Tu in duob⁹ vnā rē vides:**
de⁹ duas intelligit. **intus eī intelligit et in-**
tus agnoscit: fines iporū videt: intētiōes
ipsas videt. **Qui intelligit oīa opa eorū.**
Nō salu⁹ fiet rex p̃ multitudi-

Alia fra-
t̃ nō salu-
t̃ p̃ multi-
tudine

nē virtutis sue: Ad dominū oēs: in deo oēs. **Spes tua de⁹ sit:** fortitudo tua de⁹ sit: firmitas tua de⁹ sit: exoratio tua ipse sit: laus tua ipse sit: finis in quo requiescas ipse sit: adiutorū cū laboras ipse sit. **Audi veritatē:** **Nō saluus fiet rex p. multitudinē virtutis sue.** **Hec gigas saluus erit in multitudine virtutis sue.** Gigas supb⁹ aliquis est extollēs se aduersus deū: velut qz est ipse aliqd in se ⁊ per se. **Nō sit iste saluus in multitudine virtutis sue:** si equus habet magnū: fortē: validū: velocē: pōt si aliqd irruerit cito illū de piculo liberare. **Nō fallit:** Audi qd sequit. **Mendax equ⁹ ad salutē:** An intellexisti qd dictū sit mēdax equ⁹ ad salutē: **Nō tibi pmutat equ⁹ tu⁹ salutē:** si tibi pmutet mētē. Si enī deus voluerit liberaberis: si deus voluerit cadente equo altius cades. **Nō ergo putet dictū mendax equus ad salutē:** quasi mendax iustus ad salutē: qd velut iusti ad salutē mentiant. **Nō est enī scriptum equus qd ab equitate dicat:** sed equus aīal qd rudes: hoc grecus codex indicat. **Et redarguuntur homines q sibi querūt mala iumentis occasiones mendaciorū:** cum scriptura dicat: **Os quod mentis occidit animā:** ⁊ pdes omnes qui loquūtur mēdaciū. **Quid est q mendax equus ad salutē:** **Mentitur tibi equus qn pmutat salutē.** Nunquid equus alicui loquitur ⁊ pmutat salutē: **Sz cū tu vides equū bene formatū: bonis viribus: magno cursu peditū: ista omnia velut pmutant tibi de illo salutē:** sed fallunt si deus nō tuerit: qz mendax equus ad salutē. **Equū accipe etiā figurate quālibet amplitudinē seculi hui⁹:** quēlibet honores in quē supbus incedis: quo alt⁹ ingrederis: ⁊ ecce nō tñ celsores: sed etiā tutiorem falso putas. **Quō enī te deiciat nescis: tāto elisū graui⁹ quāto sublimius ferebaris.** **Mendax equus ad salutē.** **In abundātia aut virtutis sue nō erit saluus.** **Et vnde erit salu⁹:** Non de virtute: nō de virib⁹: nō de honore: nō de gloria: non de equo. **Ubi quo ibo:** Ubi inueniā: vnde saluus sum: **Noli diu q̄rere: noli lōge.** **Ecce oculi dñi sup timentes eū:** Uide tis quia ipsi sunt quos p̄terit de habitaculo suo. **Ecce oculi dñi super timentes eū.** **Sperantes sup misericordia ei⁹:** Non de meritis suis: nō de virtute: nō de fortitudine: nō de equo: si de misericordia ei⁹. **Et eruat a morte aīas eorū.** U-

tā eternā pmutat. **Quid in ista peregrinatione:** Nunquid deserit: Uide qd sequit: **Et alat eos in fame.** Tempus famis ē modo: tpus saturitatis post erit. **Qui nos in fame hui⁹ corruptionis nō deserit:** imortales factos quō faciabit: **Sed qdū est tempus famis: tolerandū est: durandū est: perseverandū est vsqz in finem.** Jam currenda sunt omnia: quia ⁊ plana sunt: ⁊ cogitandum est quid portemus. **Adhuc quidē expectatores in amphitheatro forte insaniunt ⁊ in sole sedent: ⁊ si stamus tñ i ymbra culo sumus: ⁊ vtiliora ⁊ pulchriora sunt q expectam⁹.** **Expectemus pulchra: ⁊ a pulchro expectemus.** **Expectem⁹ nos mente ea que dicūtur in sensibus diuinā scripturā: ⁊ gaudemus tali expectaculo.** **Expectator aut noster quis ē:** **Eccē oculi dñi sup fidentes eū: sperātes in misericordia eius: vt eruat a morte animas eorū: ⁊ alat eos in fame.** **Sed ppter peregrinatiōis tolerantiā: qdū fames est: expectem⁹ in via refici ne deficiamus.** **Quid nobis imponit vel quid p̄teriri debem⁹:** **Animā nra patiēns erit dño:** **Secura expectans misericorditer pmutentē: misericorditer ⁊ veraciter exhibētē.** **Et donec exhibeat qd agamus: Anima nostra patiēns erit dño.** **Sed quid si in ipsa patiētia nō durabim⁹:** Immo plane durabimus. **Quoniam adiutor ⁊ p̄tor noster ē.** **Adiuuat in pugna: p̄terit ab estu: nō te deserit.** **Tolera dura: q p̄seuerauerit vsqz in finē hic saluus erit.** **Et qd cū p̄duraueris: cū paties fueris cū vsqz ad finē puenieris: qd tibi erit: Quā mercede toleras: Ut quid tāta dura tādiu paties:** **Qm in ipso letabitur cor nostrū: ⁊ in noīe sancto eius sperabimus.** **Spera hic vt leteris ibi: esuri ⁊ sitis hic: vt epuleris ibi.** **Portatus ē ad oīa impleuit nos gaudio spei: p̄posuit nob qd amemus: in quo solo ⁊ de quo solo p̄sumamus.** **Post hec sit oratio breuis ⁊ salubr.** **Fiat misericordia tua dñe sup nos: Et quō merito.** **Sicut sperauimus in te.** **Sui qbusdā onerosus sentio: qbusdā aut etiā cito terminauit sermones: ⁊ hoc sentio.** **Ignoscant infirmi fortiorib⁹: ⁊ p infirmis deprecantur fortiores.** **In vno corpore omnia mēbra sum⁹: a capite nro vegetemur: ⁊ in illo spes nra est: ⁊ in illo fortitudo nra est.** **Nō dubitem⁹ erigere de dño deo nro misericordiam: vult oīno erigi a se.** **Nō enī turbabit dū erigis: aut oīno angustabit: quō**

Alia lra
† sustinet dñm

Alia lra.
† sperauimus.

Alia lra
† quēadmodū.

ille a quo petis qđ nō habet: aut qđ parus habet: et timet dare ne minus habeat. **U**is nosse. quō tibi erogat deus misericordiam: **Tu** eroga caritatē. **U**ideamus si finis dñi erogas. Quāta est ergo opulētia in ipsa summitate: si pōt tanta esse in imagine: **E**rgo fratres ad hanc maxime exhortamur: vos caritatē non solū in uosipos: sed in eos etiaz qui foris sūt: siue adhuc pagani: nōdū credentes in christo: siue diuisi a nobis: nobiscū caput pñtentes et a corpe separati. **B**oleamus illos fratres tanq̃ fratres nostros: uelint nolint fratres nostri sunt. **T**unc esse desinēt fratres nostri: si desierint dicere pater noster. **B**ixit de quibusdā ppheta his qui dicūt nobis: nō estis fratres nostri: dicite fratres nostri estis. **C**ircūspicite de quibus hoc dicere potuerit. **N**unqđ de paganis: **N**ō. **N**ecq̃ em̃ dicim⁹ eos fratres nostros sñi scripturas: et ecclesiasticū loquendi morē. **N**unqđ de iudeis qui in christu nō crediderūt: **L**egite **A**plum: et uidete qđ fratres quādo dicit **A**plus sine aliquo additamento: nō uult intelligere nisi christianos. **N**on est autē subiectus inquit frater aut soror in huiusmodi: cū diceret de coniugio. **F**ratrem et sororem dixit christianus uel christianā. **I**terum dicit: **Tu** aut quid iudicas fratrē tuū: aut tu quid spernis fratrē tuū: **E**t alio loco: **T**os inquit iniquitatem facitis et fraudatis: et hoc fratrib⁹. **I**sti ergo qui dicūt: non estis fratres nostri: paganos nos dicunt. **I**deo em̃ et rebaptizare nos uolunt: dicētes nos non habere qđ dant. **U**nde cōsequens cū error ipsoz: ut negēt nos fratres suos esse. **S**ed quare nobis dixit ppha: **T**os dicite illis fratres nostri estis: nisi qđ nos in eis agnoscimus qđ nōs repetimus. **I**lli ergo nō agnoscendo baptismū nostz negant se fratres: nos aut non repetendo ipsoz: sed agnoscēdo nostrū dicim⁹ eis: fratres nostri estis. **B**icūt illi: qđ nos queritis: quid nos uultis: **R**espondem⁹: fratres nři estis. **B**icūt: ite a nobis: nō uobiscū habem⁹ rationē. **N**os pñsus uobiscū rationē habem⁹: vnū christu pñtemur: in vno corpore: sub vno capite esse debem⁹. **Q**uid g̃ me queritis ait: si perij: **M**agna absurditas: magna uesania. **Q**uid me querit si perij: **Q**uare querere: nisi qđ pñsi. **S**i g̃ perij inq̃t quō sum frater tu⁹: **E**t dicat mihi de te: frater tu⁹ mortu⁹ erat et reuixit: perierat et inuētus est. **A**d iuramus: g̃ vos fratres p ipsa viscera car-

tatis cui⁹ lacte nutrimur: cui⁹ pane solidamur: p christū dñm nostrū: p mansuetudine ei⁹ adiuram⁹ uos. **T**pus est em̃ ut impendā in eos magnā caritatē: abūdatē misericordiam in depcando deum p illis: ut aliqui det illis sensū sobriū: ut resipiscant et uideant se: qđ nō habent oīno: qđ dicāt cōtra ueritatē. **N**ō in eis remansit: nisi sola in firmitas animositatis: que tāto ē languidior: quāto se maiores vires hñe existimat: p infirmis: p carnaliter sapiētib⁹: p aialib⁹ et carnalib⁹: tñ p srib⁹ nři eadē sacramēta celebrantib⁹: et si nō nobiscū eadez: tñ vnū amē rñdentib⁹: et si nō nobiscū vnū amē: hortamur medullas caritatē vñe: sūdāt ad deū pñes p eis. **A**liqđ em̃ p salute ipoz egimus in concilio: qđ explicari uobis hodie iam tpus nō sufficit. **U**n exhortamur uos ut alacriores et numerosiores (**A**udiēt. n. a uobis fratres nři qđ nūc nō assunt) puenias crastino die: ad basilicā triciarū.

Explicit Tract. de ps. xxxii.

Incipit Tract. de ps. xxxiii.

Prefatio.

Psalms iste nihil quidez obscurū: et qđ expositore indigeat: uidet habere in textu suo. **T**itulus aut ei⁹ intētos facit: et pulsantes desiderat. **S**ed quēadmodū hic scriptū est: qđ btūs uir qđ sperat in eum: sperem⁹ oēs qđ pulsantib⁹ apturus ē. **N**ō em̃ hortaret nos ut pulsarem⁹: si nollet aperire pulsantibus. **S**i em̃ aliqui ptingit: ut qđ disponebat sedē: tedio cōpulsus ad manū pulsantis cōtra dispositionē suā surgat et aperiat: ne diu pulsantē patiat: quātomagis sperare debem⁹ citius aperturū illuz qđ ait: **P**ulsate et aperietur uobis. **P**ulso ergo nūc intēione cordis ad dñm deū: ut dignet nobis hoc mysteriū reuelare. **P**ulset mecū et caritas uestra intentione audiēdi: et hūilitate orādi p nobis. **E**st em̃ qđ fatēdū est arcanū et grande mysteriū: **S**ic. n. se habet titulus psalmi.

Psalmus Dauid cum mutauit vultu suū corā Abimelech: et dimisit eum et abiit.

Sermo primus.

Querimus in scripturis sñm res gestas: que nobis de **D**auid cōscripte sūt: qñ sic factū: quēadmodū inuenimus titulū psalmi: cum fugeret a facie **A**bsalō filij sui. **L**egim⁹. n. in regnoz libris: et inuenimus: qñ **D**auid fugeret a facie filij sui **A**bsalon. **E**t uerissimū est: quia